

AMERIKANSKI SLOVENEK

Ker in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Izdaja in tiska EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098

Table with 2 columns: Rate (Za celo leto, Za pol leta, Za četrt leta) and Price (\$5.00, 2.50, 1.50).

Table with 2 columns: Subscription (For one year, For half a year, For three months) and Price (\$5.00, 2.50, 1.50).

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, ko kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker vam tem veliko pomagata listu.

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtja dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vraca.

Entered as second-class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

V znamenju Baragovih proslav

Nedavno tega je izrazil naš "Svetilnik" željo, da bi bila druga polovica letošnjega leta skozi in skozi posvečena spominu na velikega Barago in praznovanju njegove stoletnice.

Zdi se, da bo "Svetilnikovi" želji vsestransko ustreženo. Še preden se je leto prelomilo čez polovico, se je vršila prva Baragova proslava na Evelethu v severni Minnesoti.

Zelo razveseljivo in jako pomenljivo je, da je Minnesota prva udarila na plan. Saj je ravno Minnesota tisti kos ameriškega sveta, kjer se je najprej ukoreninil slovenski živelj.

Drzna se je zdelo misel, prirediti Baragovo razstavo. Kje dobiti stvari, da bo razstava res nekaj pomenila? In vendar čujemo, da je se podjetnemu odboru v Lemontu posrečilo dobiti dovolj mikavnih predmetov za razstavo.

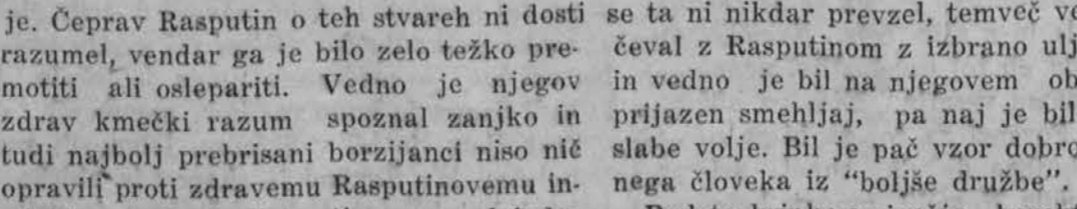
Avogust bi imel svojo proslavo v dnevi 9. in 10. dne v mesecu v Marquette in na Calumetu. Poseben značaj te proslave je v tem, da bo združena z romanjem na Baragov grob.

Z Marquette in Calumetom ne bo postavljena pika Baragovim proslavam. Brez dvojbe se bodo javile še druge naravnobine. Ze nam je prišlo na uho, da se za septembra pripravljajo Sheboygan, ki misli "baragovati" v svoji slavni Zelini dolini.

PODLISTEK

OB ZATONU CARске RUSIJE (Dalje.)

Včasih so spraševali Rasputina, kakaj da ne napiše na listek ime ministra, ki naj zadevo uredi. Rasputin jim je odgovoril: "Prosilca želim, na koga se ima obrniti. Listek brez naslova pa ima še to prednost, da se ga more v vsakem slučaju uporabiti."

ALI JE TO DOSLEDNO IN MOŽATO?

Cleveland, O. Cenjeni g. urednik A. S.:—Pošiljam Vam dopis, katerega prosim, da na vsak način objavite. Ako ga ne bote, Vas bom imel za značaj, kakoršen je urednik "Glasila KSKJ."

Krt, ki riže v zemlji; ampak duša dviga človeka visoko nad vse živali. Možgani so sedež razuma, spomina, razsodnosti, zavesti: v človeškem srcu pa gori duša, ki je vneta za sočutje, ljubezen, junaštvo, potrebnost itd., lastnosti, ki jih pri živalih zamenjamo. Podgoričan je pa našel dušo v možganih in s tem dal lastnosti duše in lastnosti možganov vse v en koš. Navaden izraz, ki ga večkrat slišimo v vsakdanjem življenju, nam že pove, da je trditev Podgoričana velika neumnost in bedarija; kadar kdo izraza ljubezen do osebe, katero iskreno ljubi, jo izraža z besedami: ljubim te z vsem srcem in z vso dušo!

Rojenice v Clevelandu. Videl jaz sem rojenico, Jezdila je dolgokljuno ptico. Držala v kljunu je košar'co. V košar'ci pa drobno stvarco. Zletela je na Tyrone Avenue, K Mr. in Mrs. Mike Poklarju. Mr. Pokler nam žiher za "tret" plača. Ker je dobil brhkega in zdravega kričača. Naše čestitke! Poročevalec.

Velika slavnost 40-letnice dr. sv. Jožefa v Jolietu. Velikim pripravam je sledila tudi velika slovesnost. Ze okoli 9. ure so se začeli zbirati udeleženci. To vam je bilo vrvenja. Vsakdo je hotel s svojo prisotnostjo pomnožiti število udeležencev te redke slovesnosti.

Naša pot v Valley, Wash. Portland, Ore. Kar smo že dolgo časa želeli dobiti z Mrs. Polajnar, to smo dosegli 15. junija 1930. Do tega nas je privedla konvencija SZZ in sesterska ljubezen, po kateri smo dolžne pomagati vsem. Naša podružnica števa 4 inna par članice na Valley, Wash. Ker je tam večja farmarska naselbina, smo se podale tja na obisk, ki smo ga obrnile tudi v prid agitacije, da bi se morda tam ustanovila nova podružnica SZZ.

POD VAŠKO LIPO

Tone s hriba.

"Ma, Tone s hriba is lazy, he does not write much any more," je naredila opazko svoji materi hčerka naše sosedice, ki je zadnji teden obračala strani "Am. Slovenca".

"Ha, če bedak čeka ali ne, mi je prav vseeno," je brezbrizno odvrnila sosedica svoji hčeri, "saj o nas grdoba nikoli ne poroča v kajtenge, pa naj bo pri nas že karkoli hoče novega. Zadnjič smo napravili nov porč, vsi ljudje so ga gledali in hvallili, Tonetu pa še toliko nismo vredni, da bi poročal kako besedo o njem. Samo samega sebe hvali in naprej štuli, pa pisari kako za kijkljami gleda, pa ga kljub temu nobena ne mara." Tako se me je privoščila sosedica. Godla je še nekaj naprej, kar pa nisem razumel. Gotovo me je obdelavala, kolikor me je mogla. Ko sem šel potem po našem slavnem Broadway me še psi niso hoteli pogledati. Ar-got sem se zdel samemu sebi "cheap". Res kaj takega pa še ne!

Tako je. Vročina pritiska in Tone sanja o prejšnjih letih, saj mi Jure neprestano pripoveduje o njih, kadarkoli je zjejen, kako je srkal s kangljice, ali po ameriškansko-slovensko: s "pelce" rumeni ječmenovček. Seveda pri takih razmerah pa pozabim, da sem dal besedo uredniku in čitateljem tega lista, da se bom redno držal moje klopi pod lipo. Zadnji teden sem zaspal in me ni bilo na plan in sem tako popolnoma pozabil na moje drage podliparje. Zamere prevelike menda ni, saj kjer me ni, se dosti ne pogreša, če tudi nisem jaz Tone s hriba ravno eden izmed ta slabih in je na svetu prav malo takih ljudi, kakor sem jaz, kar bi jih bilo pa žiher še manj. Tak sem torej z vsemi mojimi velikimi "vrlinami in slabostmi". Ako pa človek na svetu kaj slabega naredi, je treba dati zadoščena in krivico popraviti. Zato jaz danes na tem mestu naši sosedici popravljam veliko krivico, ki je v tem, da nisem v teh kajtengeh priobčil novice o njenem porču. Sicer ni čisto nov, kakor ona trdi, ampak približno pet let, porabili par ducatov žebijev, pa namazali so ga s svežo barvo. Pa še nekaj, na naši strani proti hiši, kjer stanujem jaz so naredili na porču novo okno, katerega sosedica zdaj neprestano odpira; pravi, da je neznošno vroče, a odpira ga le bolj zato, da z našo gospodinjjo rešujete dnevno politiko in razne dnevne zadeve, ki nastajajo na našem slavnem hribu.

Saj mi sosedica ne bo zamerila, če pa naj pa odreže, namreč zadnji petek ste z mojo gospodinjjo kramljali. Naša gospodinja je sedela pred porčem

na stopnicah, sosedica pa slone la na ravno opisanem novem oknu. Marsikaj je bilo za rešiti v tem medsebojnem pogovoru. Same novice kajpada. Med tem pa se je dogodila druga novica v sosedini kuhinji. Završčal je na peči, kakor bi kdo cel skaf vode zлил na vročo peč. "Ježeš", je vzkliknila in poskočila sosedica in zginila z okna. Štruklji so se pripalili in menda sežgali. Pripravljala jih je za moža za večerjo, ko bo prišel z dela, pa je bilo na tistem novem oknu bolj fletno, kakor pa pri peči. Peč je svojo pot reševala vaško politiko in novice. Pa je križ, vaška politika pa peč imati pa vsaka svoje muhe in posledice so bile, da ko je mož z dela prišel ni bilo štrukljev na mizi. Pogovarjali so se nato precej glasno, ali podomače bi rekli, da so se malo pokregali, pa je zopet nastal mir. Vsega tega je pa kriv novi porč, radi katerega je name huda naša sosedica, da nisem o njem ničesar poročal. Zdaj sem svojo dolžnost storil in domovina je menda s tem rešena.

Moji podliparji gotovo čitajo razne vesti o upornem gibanju v Indiji. To gibanje se je širilo med ljudske plasti že dolgo let, a do javnega izraza ni prišlo. Sedanji upor v Indiji je imenovan Gandhijev upor. Z jemanjem soli se naj vodi upor, tako je zasnoval Gandhi, misleč s tem prezirati britansko nadoblast, ki ima državni monopol na sol v Indiji. Vsak naj si sam zajame soli ob morski obali in naj ne plača davka. Podoben način borbe proti gospodarjem dežele so začeli Italijani l. 1848. Takrat je bila Lombardija pod Avstrijo. Maršal Radecki, tedanji lombardski podkralj, je hotel napolniti državne blagajne in je ukazal povišati cene tobaku. Obenem je dal nabiti lepake, naj ljudje kar moč dosti kade. Italijanski rodoljubi so pa dali tajno navodilo, naj si noben pošten Italijan ne zapali avstrijske cigare. Kakor nočejo danes Indijci angleške soli, tako takrat niso hoteli avstrijskih cigaret, hoteli cesarsko kaso prikrajšati. Ker ni šlo drugače, je "očec" Radecki, sam hud fajfar, ukazal, naj pa vojaštvo po ulicah kar moč na debelo kadi. Zato je prišlo do vsakodnevnih pretepov med kadečim vojaštvom in zdržnimi civilisti. Iz teh ma-

lenkostnih pobojev se je razvila velika pobuna, ki je cesarskega orla izrinila iz Lombardije.

Ali mislijo Indijci na podoben način izrinuti angleško nadoblast iz Indije ali ne, ni znano. Vendar za enkrat se jim poizkus ne bo obnesel. Ni ugoden čas zato. Bil pa je med vojno. Ko bi bila Indija vstala proti Angliji, ko je bila Anglija z vsemi silami zaposlena na zapadni fronti, tedaj bi vstajala nekaj pomenila in dosegla svoj cilj.

V raznih publikacijah so razna razmotrivanja na dnevnem redu. V razmotrivanjih je pa dosti prerokovanja. Ljudje radi prerokujemo. Moj znanec in prijatelj Jure, neprestano prerokuje, kadar je židane volje, da pride prej ali slej do ukinitve prohibicije in da zlati stari časi pridejo nazaj, ko bo smel Amerikanec spet svobodno z "pelico" pive korakati po ulici. Jaz mu seveda želim pri tem prerokovanju vso srečo in Bog daj, da bi se čimpreje uresničilo. Toda za vsemi temi Jurjevimi in mojimi najboljšimi željami je kajpada pa eno veliko vprašanje: ČE?

Naletel sem te dni v nekem magazinu na razpravo "Man from tomorrow", po naše: Človek od jutri. Z zanimanjem sem bral to prerokovanje. Jedro razprave je na kratko tole:

"Neki angleški antropolog (učenjaki, ki se bavi z razvojem človeka) dr. Warrick, pravi, kakšen bo človek v bodočnosti: nos bo večji, oči bodo bolj udrti, usta bolj majhna, brada večja; črepinja bo večja in bo notri več možgan; glava, ki bo imela obliko hruške, bo čepela na močnem vratu. Las ne bomo imeli, pač pa bolj junaške brke; ljudje bodo govorili s piskajočim glasom. Glavne boleznijo bodo na želodcu in na živcih. — No, prav lepi pač ne bodo ti naši potomci. Vse kaže, da ima angleški učenjaki že danes veliko hruško na močnem vratu.

Na obisku. — France je obiskal Matevža. Ta mu je razkazal vse svoje prostore. V nekem kotu je France opazil gasilni aparat. — Odkod pa imaš to? — je vprašal radovedno. — Zavarovalnica mi ga je poslala.

— Tako? Kaj pa je v aparatu? — Kaj je bilo prej, ne vem, sedaj je notri bencin.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

ČAKAJ, DA TI ENO Povem!
(Nadaljevanje s 3. str.)
kapitol že rešen."

Slab časopis je pohujševalec. Za kom derejo ljudje najbolj? Za tistim, ki najbolj kriči, ki se ga najdalje sliši. In kdo je ta? Brezbožen časopis. Dandanes so mnogi ljudje preleni, da bi sami mislili, zato slepo verjamejo, kar jim hudobni pisatelj in časnikar naraveže. Pohujševalca pripelješ v hišo, če bereš in naročiš slab časopis.

Časopis je moderno orožje. Sv. Ignacij Lojola je gledal pred seboj ves svet razdeljen v dve armadi. Na eni strani Kristus in verniki, na drugi satan in njegovi prirvrženci. Med tema armadama je vedni boj. Moderno orožje, kot topovi največjega kalibra v tem boju, služi časopisje. Kdor brezbožno, svobodomiselnostno časopisje podpira, vlija topove in krogle za boj proti Kristusu... je v službi armade Antikristove.

Samo cent in pol stane "Am. Slovenec" naročnike dnevno. In vendar koliko zanimivosti in koristnega berila najdete v njem za ta cent in pol.

Tel. v uradu Crawford 2893
Tel. na domu Rockwell 2816

DR. ANDREW FURLAN
SLOV. ZOBOZDRAVNIK
URAD:
OGDEN AVE. BANK BLDG.
soba št. 204
Vogal Crawford in 3959
Ogden Ave., Chicago, Ill.
Urađuje: Od 9. do 12. dop., od 1. do 5. pop. in od 6 do 9 zvečer. Ob sredah od 9 do 12 dop.

DOBIJO SE
v Knjigarni Amer. Slovenca dve novi Columbia plošči in sicer:
Štev. 25140.—Pleničice sem prala, na drugi strani: Kaj mi nuca planinea. Pojete gđe. Mary Udovič in Josephine Lauše.
Štev. 25141.—Žabja svatba, na drugi strani: Kukovca. Na obeh straneh pojejo pevci Adrije in na harmoniko jih spremlja g. John Pluth.
Ploščice stanejo po 75c kom.
Obe plošči so zelo lepe vsebine in kdor si želi lepega petja in pristno domačih veselih komadov, priporočamo, da si te ploščice nabavi, dokler so na trgu.

ODLOČEN ŠKOF
Pregnani škof v Valenciji, Montes de Oca, je poziv venezuelske vlade, naj se vrne v svojo škofijo, zavrnil. Izjavil je, da bo ostal v Trinidadu, dokler ne bo vlada preklicala vseh omejitev, ki so v zvezi s tem pozivom. Med drugim zahteva vlada, naj škof prekličie svoj ugovor proti poroki neke visoke osebnosti. Po poročilu lista "Pais" je šlo za škandalozno poroko neke visoko sto-

— THE —
Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS.
Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek \$300,000.00
C. E. WILSON, predsednik

ječe osebnosti, ki je zbudila splošno pozornost. Dotična oseba je bila že poročena in ločena. Škof je vso zadevo obravnaval v časopisju, ostro napadel poročena in branil zakon. Bil je tožen in sodišče ga je pozvalo, naj odstopi. Seveda škof tega ni hotel storiti. Izjavil je, da ga je postavila sv. stolica in da mu nobena posvetna oblast ne mo-

so znanstveno izdelane iz najboljših in najčistejših zdravil, ki se morejo dobiti.

F. F. F. Rubiseptine, izvrstna tekočina za izpiranje ust in za grgranje 35c
F. F. F. Grip-Acold-Capsules, uničuje prehlad 50c
F. F. F. Corn Remedy, hitra od pomoč za kurja očesa 25c
F. F. F. Prašek za glavobol, prežene bolečine..... 25c
F. F. F. Balzam za pljuča za trdovraten kašelj..... 35c
F. F. F. Liniment ni masno—učinkuje skozi kožo—hladilno — da zdravo barvo..... 35c
F. F. F. Laxatea iz čistih rastlin 25c
F. F. F. Laxatabs kot obkladek za jetra 25c

FINGL'S DRUG STORE
— EDINI IZDELOVALCI —
S. V. ogel 21. in Wood ceste, Chicago, Illinois.

Zavod kvalitete in postrežbe od leta 1912.

QUALITY FURNITURE
J. J. Telser
LOWEST PRICES

ZALOGA POHISTVA IN RADLJEV
za gotovino ali na lahke obroke
Govorimo tujezemske jezike.
2105-11 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Da nam bo mogoče nuditi našim cenj. odjemalcem čim najboljšo postrežbo, smo znatno povečali naše trgovske lokale, in vabimo vsakogar, da si jih pride ogledat.

Velika izbira "Zof in stolov" za vaše parlorje.
Vseh vrst, najlepše sestave za parlorje kot na sliki prodajo v tej razprodaji od
\$79.50
NAPREJ

"Ice Boxe" — ledenice vse vrste. Pridite in oglejte si jih, vseh barv in velikosti. Istotako velika izbira pečij za plin, razne barve in velikosti.

SPALNIČNA OPREMA, obstoječa iz treh kosov, orehovina, okusni obraski. Pridite pogledat in prepričajte se, kako vrednost nudimo za OTVORITVENI DAN.
Samo \$98.00

STARA IN ZVESTA PRIJATELJICA

je ta zanesljiva banka vsem svojim odjemalcem in jim vedno rada pomaga in daje nasvete.

Vaši prihranki so zasigurani pri

KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

TUBBY

YOU THINK YOU ARE A DETECTIVE BECAUSE YOU GOT THAT OLD HAT AND THOSE FALSE WHISKERS AND YOU DON'T EVEN KNOW WHO SHERLOCK HOLMES. THE GREATEST DETECTIVE IN THE WORLD IS - YOU'RE AN AWFUL DUMBBELL!

AW, SHERLOCK HOLMES AIN'T SO MUCH - I BET I'M AS GOOD A DETECTIVE AS HE IS ANYDAY

GOODNESS! IT LOOKS AS IF OUR OLD SHED IS ON FIRE

OOOH I'M SICK!

WINNER!

He Runs Second as a Smoker.

ROJAKOM SE PRIPOROČA
FRANK ERMENC
Funeral Director and Embalmer
EDINI SLOVENSKI POGREBNIK
V MILWAUKEE, WIS.
401 Grove Street.
Phone Hanover 876

